

RAČUNSKO SODIŠČE
REPUBLIKE SLOVENIJE

Porevizijsko poročilo

Popravljalni ukrepi

Družbe za avtoceste v Republiki Sloveniji

Poslanstvo

Računsko sodišče pravočasno in objektivno obvešča javnosti o pomembnih odkritjih revizij poslovanja državnih organov in drugih uporabnikov javnih sredstev ter svetuje, kako naj državni organi in drugi porabniki javnih sredstev izboljšajo svoje finančno poslovanje.

Porevizijsko poročilo

Popravljalni ukrepi

Družbe za avtoceste v Republiki Sloveniji

1. UVOD

V revizijskem poročilu o pravilnosti postopkov pri gradnji predora Šentvid v obdobju od leta 2004 do leta 2007 (št. 1201-3/2007-53 z dne 10. 3. 2009) je Računsko sodišče Republike Slovenije (v nadaljevanju: računsko sodišče) Družbi za avtoceste v Republiki Slovenija, d. d. (v nadaljevanju: DARS) izreklo *negativno mnenje* o pravilnosti poslovanja.

Ker razkrite nepravilnosti niso bile odpravljene med revizijo, smo v revizijskem poročilu podali zahtevo za predložitev odzivnega poročila.

DARS je v predpisanem roku 90 dni računskemu sodišču predložila odzivno poročilo¹. V odzivnem poročilu, ki sta ga s podpisom in pečatom potrdila odgovorni osebi mag. Tomislav Nemeč, predsednik uprave in Aleš Hojs, član uprave, so predstavljeni popravljalni ukrepi. V porevizijskem postopku smo pregledali odzivno poročilo ter preizkusili verodostojnost in zadovoljivost izkazanih popravljalnih ukrepov.

V tem poročilu:

- predstavljamo nepravilnosti, ki so bile razkrite v revizijskem poročilu in so zahtevale ukrepanje,
- povzemamo popravljalne ukrepe in
- izrekamo mnenje o zadovoljivosti popravljalnih ukrepov.

¹ Dopolis št. 400-05/09-RŠ-02 z dne 9. 6. 2009.

2. NEPRAVILNOSTI IN POPRAVLJALNI UKREPI

2.1 Nepravilnosti pri postopku javnega naročanja

2.1.1 Opis nepravilnosti

DARS je pri postopku oddaje gradnje predora Šentvid ravnala v neskladju s predpisi o javnem naročanju, ker je na podlagi sporazuma o urejanju medsebojnih obveznosti po pogodbi² (v nadaljevanju: sporazum), ki ga je sklenila z izbranim izvajalcem, sprejela obveznosti, ki niso bile več v okviru pogodbe in predmeta pogodbe, ter oddala dodatna dela, ne da bi izvedla postopek s pogajanjem brez predhodne objave. DARS v razpisni dokumentaciji ni natančno določila količin, saj sta bila projekt za razpis (v nadaljevanju: PZR) in popis del izdelana pred pridobitvijo rezultatov raziskav hribine in pred izdelavo projektne dokumentacije (faze PGD³ in PZI⁴). PZR in popis del sta bila tako izdelana na podlagi osnovnega geološko-geomehanskega poročila iz leta 2002, ki pa ni predstavljal zanesljive podlage za projektiranje predora s polnima priključkoma in za popis del za njegovo izvedbo. S sklenitvijo sporazuma je DARS:

- opustila popust za kaverno in tripsasovni del predora v levi cevi, zaradi česar se je pogodbena vrednost povečala za 8.341 tisoč evrov;
- drugače, kot je bilo določeno s pogodbo na podlagi javnega razpisa, priznala izvajalcu povečanje cen zaradi slabših geološko-geotehničnih pogojev gradnje v znesku 15.863 tisoč evrov;
- priznala izvajalcu stroške zaradi spremenjenih okoliščin v znesku 1.000 tisoč evrov;
- iz predmeta pogodbe izločila priključne cevi in prevzela obveznost do izvajalca, da jih odda z novim postopkom javnega naročanja (tj. s postopkom s pogajanjem, brez predhodne objave); vrednost teh del se je zato povečala za 103 odstotke ali za 10.105 tisoč evrov;
- oddala dodatna dela (20.986 tisoč evrov), ne da bi izvedla in dokumentirala postopek s pogajanjem brez predhodne objave v skladu s tedaj veljavnimi predpisi o javnem naročanju.

² Z dne 13. 11. 2006.

³ Projekt za pridobitev gradbenega dovoljenja.

⁴ Projekt za izvedbo.

2.1.2 Izkazani popravljalni ukrepi

DARS je v odzivnem poročilu navedla, da je sprejela sklep⁵ in organizacijski akt Organizacija gradenj in obnov⁶, s katerima je podrobneje določila posamezna dejanja oziroma pogoje za izvedbo določenih faz v postopku oddaje javnega naročila. Uprava DARS je v sklepu določila obvezna ravnanja uprave, odgovornih vodij služb ter drugih zaposlenih, ki so vključeni v proces organizacije gradnje in obnov, da pri izvajanju procesa organizacije gradenj in obnov, poleg vseh zakonskih določil in določil, ki jih določajo drugi v družbi veljavni akti, upoštevajo tudi naslednja določila sklepa:

- še pred oddajo javnega naročila se pripravi razpisna dokumentacija, katere projekt za razpis (v nadaljevanju: PZR) bo temeljil na projektu za izvedbo (v nadaljevanju: PZI), razen za tiste objekte in naprave, za katere je smiselno, da jih glede na tehnologijo gradnje in izvedbe zagotavlja izvajalec del (npr. premostitveni objekti);
- javno naročilo se lahko odda šele po zaključku postopka umeščanja v prostor, pripravi PZI in pridobitvi gradbenega dovoljenja (v nadaljevanju: GD) s tem, da je s pojmom GD mišljeno tudi pridobljeno delno GD, če obsega večino oddanih del.

2.1.3 Ocena popravljalnih ukrepov

DARS je s sklepom uprave in organizacijskim aktom Organizacija gradenj in obnov podrobneje določila posamezna dejanja oziroma pogoje za izvedbo določenih faz v postopku oddaje javnega naročila ter obvezna ravnanja uprave, odgovornih vodij služb ter drugih zaposlenih, ki so vključeni v proces organizacije gradnje in obnov. V sklepu je določila, da se javno naročilo lahko odda šele po zaključku postopka umeščanja v prostor, pridobitvi GD in PZI. Vendar pa priprave PZI pred oddajo javnega naročila ni predvidela za primere gradnje premostitvenih objektov, predorov in pokritih vkopov, za katere je menila, da jih glede na tehnologijo gradnje in izvedbe zagotavlja izvajalec del. Da bi se zmanjšalo tveganje za negativne posledice, tako na področju kakovosti in rokov graditve kakor tudi končne cene investicij, je DARS na priporočilo računskega sodišča že med revizijo sprejela nova pravila pri oddaji javnih naročil⁷, s katerimi je določila, da se v razpisni dokumentaciji kot naročnik PZI navede naročnik investicije in ne izvajalec kot doslej⁸. V odzivnem poročilu DARS ni v celoti upoštevala že sprejetega ukrepa, saj je v internih predpisih za pripravo PZI določila izjeme, katerih pa ni dovolj natančno utemeljila. Popravljalni ukrep zato *ocenjujemo kot delno zadovoljiv*.

⁵ Št. 516/2009-U z dne 2. 6. 2009.

⁶ Verzija 2, velja od 5. 6. 2009.

⁷ Sprememba pravil je bila posledica izvedenega ukrepa, ki ga je DARS izvedla med izvajanjem revizije in je razviden iz dopisa št. 400-5/08-RŠ-03 z dne 9. 1. 2009.

⁸ Poročilu o pravilnosti postopkov pri gradnji predora Šentvid v obdobju od leta 2004 do leta 2007 (št. 1201-3/2007-53 z dne 10. 3. 2009), str. 59 – ukrep DARS, prva alineja.

3. MNENJE O IZKAZANIH POPRAVLJALNIH UKREPIH

Pregledali smo odzivno poročilo, ki ga je na podlagi zahteve iz revizijskega poročila o pravilnosti postopkov pri gradnji predora Šentvid od leta 2004 do leta 2007 izdelala DARS. Ocenili smo, da je odzivno poročilo, ki ga je s podpisom in pečatom potrdila mag. Tomislav Nemeč, predsednik uprave in Aleš Hojs, član uprave, verodostojno.

Zadovoljivost izkazanih popravljalnih ukrepov smo ocenili na podlagi posredovanega opisa ukrepov in predložene dokumentacije DARS. Menimo, da smo pridobili zadostne in ustrezne podlage in dokaze, da lahko podamo oceno o zadovoljivosti izkazanih ukrepov.

S popravljalnimi ukrepi, ki jih je DARS izkazala za ugotovljene nepravilnosti pri javnem naročanju, so bili začeti postopki, ki bodo zagotovili, da bodo odpravljene nepravilnosti, ugotovljene v revizijskem poročilu, oziroma, da se ugotovljene nepravilnosti v prihodnje ne bi ponavljale.

Ocenjujemo, da so ukrepi, ki jih je sprejela DARS za odpravo nepravilnosti, ugotovljenih pri reviziji pravilnosti poslovanja pri gradnji predora Šentvid od leta 2004 do leta 2007, in se nanašajo na pridobitev gradbenega dovoljenja in PZI pred oddajo javnega naročila, *zadovoljivi*, razen za premostitvene objekte (npr. predore, viadukte, pokrite vkope), kjer so ukrepi, ki dopuščajo opustitev priprave PZI pred oddajo javnega naročila, *nezadovoljivi*. DARS namreč za določitev izjem, kjer priprava PZI pred oddajo javnega naročila ni obvezna, ni podala ustrezne utemeljitve, poleg tega pa v sprejetem sklepu uprave in organizacijskem aktu ni v celoti upoštevala že sprejetega ukrepa⁹, da PZI naroča naročnik investicije in ne izvajalec.

⁹ Dopolnitev pripomb podanih na ugotovitve v osnutku revizijskega poročila, dopis št. 400-5/08-RŠ-03 z dne 9. 1. 2009.

4. OVREDNOTENJE NEZADOVOLJIVO ODPRAVLJENIH NEPRAVILNOSTI

Nepravilnosti, za katere v odzivnem poročilu niso izkazani zadovoljivi popravljalni ukrepi, ne ocenjujemo kot pomembne.

5. SKLEP O KRŠITVI OBVEZNOSTI DOBREGA POSLOVANJA

Družba za avtoceste v Republiki Sloveniji ni izkazala zadovoljivih popravljalnih ukrepov za odpravo nepravilnosti, navedenih v točki 2.1 in tudi ni navedla ustrezne utemeljitve, s katero bi zagovarjala omejeno izvršitev zahtevanega ukrepa računskega sodišča. S tem je v skladu z določbami petega odstavka 29. člena Zakona o računskem sodišču in prvega odstavka 37. člena Poslovnika Računskega sodišča Republike Slovenije kršila obveznost dobrega poslovanja.

Številka: 1201-3/2007-63
Ljubljana, 10. avgusta 2009

Dr. Igor Šoltes,
generalni državni revizor

Poslano:

1. Družbi za avtoceste v Republiki Sloveniji, priporočeno;
2. Državnemu zboru Republike Slovenije, priporočeno;
3. arhivu, tu.

Bedimo nad potmi javnega denarja

Računsko sodišče Republike Slovenije / The Court of Audit of the Republic of Slovenia
Slovenska cesta 50, 1000 Ljubljana, Slovenija • tel.: +386 (0) 1 478 58 00 • fax: +386 (0) 1 478 58 91
sloaud@rs-rs.si • www.rs-rs.si

Enota Maribor / Maribor Office
Ulica heroja Bračiča 6, 200 Maribor, Slovenija • tel.: +386 (0) 2 250 58 80 • fax: +386 (0) 2 250 58 96

